

Norrländskt geni i Malmö

Jan-Anders Eriksson
Galleri Estetica, Malmö
Pågår till 29 jan 1997

GÅ OCH SE
den märkli-
ge bildskapa-
ren Jan-
Erik An-
dersson på

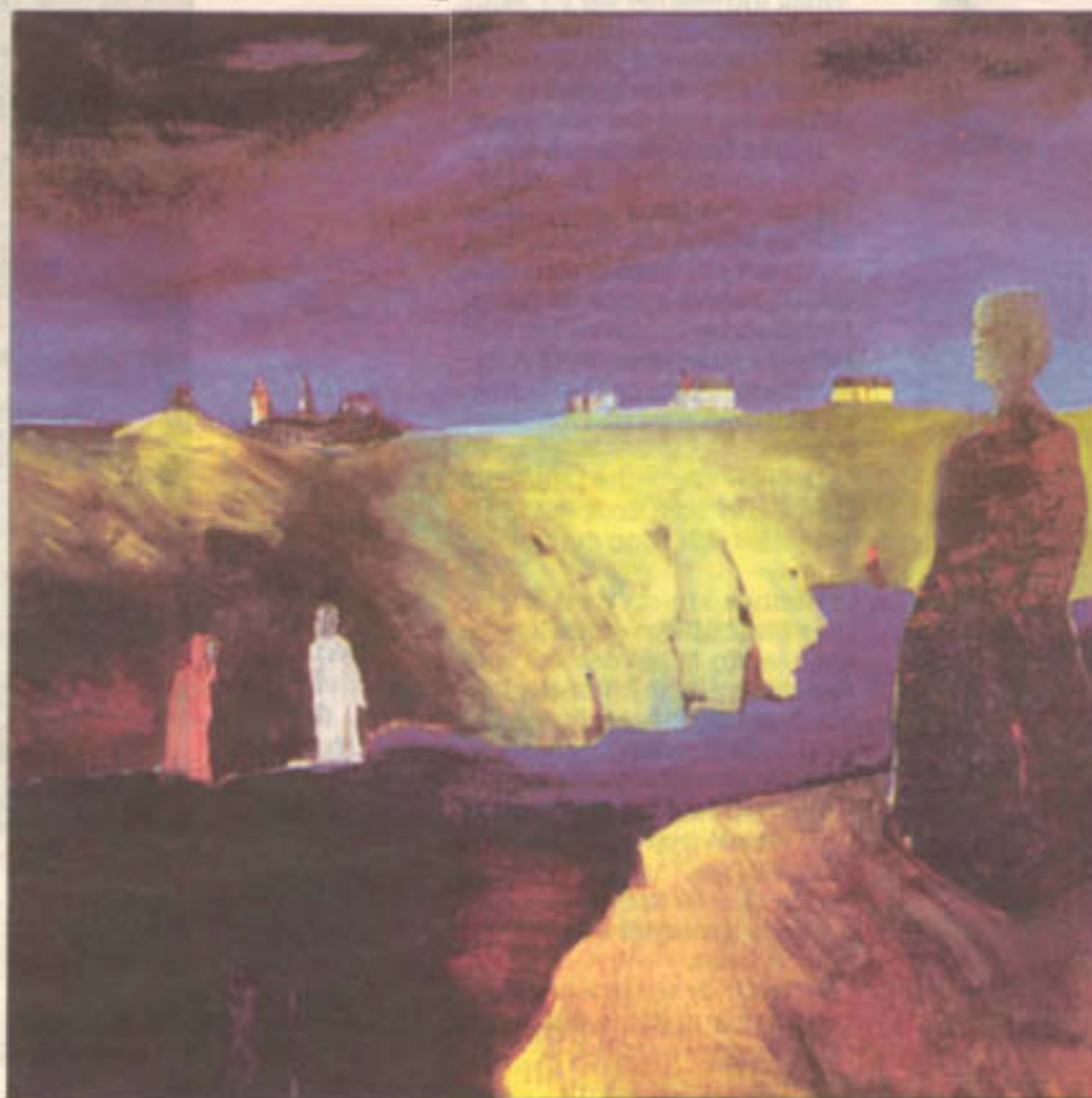
Konst

Galleri Estetica! Det var länge sedan jag hade en så stark upplevelse i ett galleri och fastän detta år inte är så långt kommet, förs jag tro att detta för mig kommer att förbli årets utställning i Malmö!

Så skrev jag den 24 februari 1994 här i SkD. Sedan dess har Galleri Estetica flyttat en bit på sig och hittat nya och mycket inbjudande lokaler på Helmfeltsgatan 7. Och det är naturligt att Jerker Göransson då vill visa något av det bästa som han bjudit på under de gångna åren i det gamla galleriet. Att valet fallit på norrbotteningen Jan-Anders Eriksson finner jag helt riktigt eftersom denne norrländske målare är ett av galleriets stora fynd – ett inåtblickande geni som berättar självklara sagor utifrån vårt innersta.

Det var således i februari 1994 som Jan-Anders Eriksson blev ett namn för Malmöpubliken. I varje fall för mig som i anmälan "Hotbilder och vår tid" utan förbehåll erkände att Eriksson var "en för mig okänd konstnär, till dess jag steg in på Galleri Estetica och konfronterades med hans målningar och emaljer". Jag fann att detta var skandal och skrev att jag vederbörligen skämdes. "Det får inte vara så att det bara är 08:orna som räknas i detta avlånga och kulturrika land!"

Nära tre år har gått och vad har hänt Jan-Anders Eriksson sedan dess? Han har haft separatutställningar i Norrköping, Trollhättan, Ronneby, Luleå, Tidaholm, Tyskland och Burträsk och har varit representerad på samlingsutställningar i bla tyska Coburg och japanska Tokyo. I Stockholm har man inte intresserat sig efter vad det verkar – där ska man som "konstnär" ägna sig åt förargelseväckande beteende och då

**KRAFTFULLT
MÅLERI.**
"Historien",
vinyl,
120x120
cm.

helst i teve för att anses begåvad ett par, tre år innan nästa "geni" gör sin snubblande entré för att larma och göra sig till en timmes tid på scenen och för att sedan inte höras av – det är, för att fortsätta med Shakespeare, "en saga berättad av en däre, låter stort, betyder intet."

INGET HOPP

Nu är Jan-Anders Eriksson tillbaka och han imponerar på mig minst lika mycket som förra gången. Visste jag ej att Galleri Holm ska ha en Alf Lindbergsexposé skulle jag kunna återanvända de ord jag här inledningsvis citerat. Ta t ex "Historien", en vinyl på 120x120 cm. Bildytan är uppdelad med en horisont över vilken himlen är intensivt blå och med skydrag som har oroande rödlila nyanser - en hotfull himmel som ej ger nåd eller hopp.

"Varför skola Vi

dagligen tvingas lida av denna olagliga

och i sanning Kroniska huvudvärk? Och detta

dessutom under en evigt koboltblå himmel –" klagar Zeus i "Zeus kunskapsteori" av Erik Lindegren och där är baksmäl-lan färgad av den giftiga koboltbomben så att varje morgon innebär ett ångestfullt uppvaknande – i Norrbotten gör närheten till en nedsmutsad Kola-halvö och ryska atomkraftverk en sådan jämförelse självklar.

På horisontlinjen i "Historien" syns hus och människostoder. I djuppsykologin är hus det samma som människor, som i tyska Frauzimmer "fruntimmer" där Zimmer är rum – första huset vi bodde i var ju en människa, vår mor. Människan som hus i "Historien" anger en förstelning, skräck, död, resignation. Men i ett av husen brinner det rött. Det röda i lågorna

får sin motsvarighet i en figur med röd jacka – hus och människa brinner – elden är ande och förstörelse i ett. I förgrunden står en förstelnad människogestalt som en betraktare vid sidan av betraktaren/åskådaren. Genom att se på tavlan blir vi en del av den, förstelnas in i konstnärens drömvärld, blir till sfinxer som döljer all världens visdom.

Genom landskapet på tavlan flyter en flod, kanske Lethe eller Styx, de vattendrag som skiljer levande och döda åt. Eller ännu mera Jordan så att de två figurer som står i det mörka vattnet blir Johannes Döparen och Jesus. Förintelsen paras med hopp om evigt liv. Människan bär universum inom sig och är både världen och Gud. Det är den vackra tanken som gör allt så förtvivlat hopplöst!

Jean Bolinder